

T.C
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDE KULLANILAN BAŞLANGIÇ
KEMAN EĞİTİMİ METOTLARININ İNCELENMESİ

DANIŞMAN
Yrd . Doç. Dr. Nihan YAĞIŞAN

HAZIRLAYAN
Özlem ALTINEL

KONYA 2006

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim boyunca desteklerini esirgemeyen değerli hocam ve tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Nihan YAĞIŞAN'a, veri analizinde yardımlarını gördüğüm Çukurova Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ayperi SIĞIRTMAÇ'a, desteklerini esirgemeyen Arş. Gör. H. Onur KÜÇÜKOSMANOĞLU'na ve anketi dolduran sayın keman öğretmenlerine sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Özlem ALTINEL

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	iii
TABLOLAR LİSTESİ	iv
1.GİRİŞ.....	1
1.1. Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri ve Çalgı Eğitimi	3
1.2. Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde En Sık Kullanılan Keman Metotlarının Yazarları.....	4
1.3. Problem	8
1.3.1. Problem Cümlesi.....	8
1.3.2. Alt Problemler.....	8
1.4. Araştırmanın Amacı.....	9
1.5. Araştırmanın Önemi.....	9
1.6. Sınırlılıklar.....	9
1.7. Varsayımlar	10
2. MATARYAL ve METOD.....	11
2.1. Araştırmanın Yöntemi.....	11
2.2. Evren ve Örneklem	11
2.3. Verilerin Toplanması	11
2.4. Verilerin Çözümlemesi	12
3. BULGULAR	13
3.1. Kuramsal Bilgilere Ait Bulgular.....	13
3.2. Teknik Bilgilere Ait Bulgular.....	16
3.2.1. Başlangıç Düzeyi Sonrasına Ait Bulgular.....	22
4. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	27
4.1. Sonuç.....	27
4.2. Öneriler	32
KAYNAKÇA.....	33
EKLER	35

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Keman öğretmenlerinin “başlangıç aşamasında en sık kullandıkları keman metot/metotlarına ait bulgular	13
Tablo 2 Keman öğretmenlerinin “ Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarına ait bulgular.....	14
Tablo 3 Keman öğretmenlerinin “ Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, keman bakım, onarım, restorasyon ve akort ile ilgili konuları ne ölçüde ele aldığı" a ait bulgular	15
Tablo 4 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, çalgının duruş - tutuş pozisyonlarını ne ölçüde ele aldığı” sorusuna ait bulgular	15
Tablo 5 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, “Yayın tel üzerinde kullanım çalışmalarına (yayı tele sürtüş ve kemandan ses üretiliş) ne derece yer verilmektedir” sorusuna ait bulgular	16
Tablo 6 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, çoğunlukla hangi öğretim sırası takip edilmelidir” sorusuna ait bulgular	16
Tablo 7 Keman öğretmenlerinin “Sizce metotlarda öncelikli olarak hangi öğretim sırası takip edilmelidir? ” sorusuna ait bulgular	16
Tablo 8 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, hangi tel ile çalışmalara başlanmıştır” sorusuna ait bulgular	17
Tablo 9 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, sizce metotlarda öncelikli olarak hangi tel ile çalışmalara başlanmıştır” sorusuna ait bulgular	17
Tablo 10 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, temel yay çalışmalarını ne ölçüde ele aldığı” sorusuna ait bulgular.....	17
Tablo 11 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, sol el kalıbı (pozisyonu) olarak çoğunlukla hangisi kullanılmıştır?” sorusuna ait bulgular	18
Tablo 12 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, sol el kalıbı nasıl bir sıra takip etmelidir?” sorusuna ait bulgular	18
Tablo 13 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, öğretilen sol el parmak kalıplarına (pozisyonlarına) uygun parmak egzersizlerini ne ölçüde ele aldıkları” sorusuna ait bulgular	19
Tablo 14 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, başlangıç yay tekniklerine yönelik alıştırmaları ne ölçüde ele aldığı” sorusuna ait bulgular	19

Tablo 15 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, başlangıç yay teknikleri nasıl bir sıra takip etmelidir?” sorusuna ait bulgular...	20
Tablo 16 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, çift ses çalışmalarını ne ölçüde ele aldığı” sorusuna ait bulgular	20
Tablo 17 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, hangi değiştirici işaretleri ilk olarak ele almıştır” sorusuna ait bulgular	20
Tablo 18 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, hangi değiştirici işaretler öncelikli olarak ele alınmalıdır? ” sorusuna ait bulgular	21
Tablo 19 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, ikili (duo) çalışmaları ne ölçüde el aldığı” sorusuna ait bulgular	21
Tablo 20 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, pizzicato, tril, floje gibi teknik çalışmalarını ne ölçüde ele aldığı” sorusuna ait bulgular	21
Tablo 21 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, vibrato çalışmalarını ne ölçüde ele aldığı” sorusuna ait bulgular	22
Tablo 22 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, konum (pozisyon) geçişlerini kapsayan çalışmalarını ne ölçüde ele aldığı” sorusuna ait bulgular.....	22
Tablo 23 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, sağ ve sol ele yönelik öğrenilen teknik bilgilerin pekiştirileceği eserleri ne ölçüde ele aldığı” sorusuna ait bulgular	23
Tablo 24 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, sağ ve sol ele yönelik öğrenilen teknik bilgilerin pekiştirileceği eserleri ne ölçüde ele aldığı” sorusuna ait bulgular	23
Tablo 25 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, etüt ve eserlerin özelliklerini ne ölçüde ele aldığı” sorusuna ait bulgular	23
Tablo 26 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotları, sizce yeterlidir? ” sorusuna ait bulgular.....	24

1.GİRİŞ

Müzik eğitimi yalın ve öznlü anlamıyla “bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma, ya da bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel değişiklikler oluşturma süreci olarak tanımlanabilir” (Uçan,1990; s. 3).

Müzik eğitimi bir bütün olmakla beraber, içerik, yöntem, düzey ve süre olarak kendi içerisinde bir takım çeşitlilikler göstermesi dolayısıyla çeşitli alt dallara ayrılır. “Genel”, “Özel”, ve “Mesleki” olmak üzere üç ana amaca göre düzenlenir (Uçan, 1990; s. 25).

Ülkemizde müzik eğitimi veren başlıca kurumlar; konservatuarlar, eğitim fakültelerinin müzik bölümleri ve Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin müzik bölümleridir. Bunlardan en köklü olanı konservatuarlardır. Müzik eğitiminin her alanını inceleyen bu okullar müzik eğitimi ve müzik ile bağlantısı olan tüm sahne sanatlarını bünyesinde toplayan sanat eğitimi kurumlarıdır. Bu okullarda ana dal üzerinde uzmanlaşmış sanatçı, eğitimci ve virtüözler yetiştirmeyi hedeflenmiştir (Yayla, 1999, s, 9).

Temel amacı ilköğretim, ortaöğretim ve liselere müzik öğretmeni yetiştirmek olan diğer bir kurum da eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği bölümüdür. Liseden mezun olmuş öğrencileri özel bir yetenek sınavından sonra kabul ederek eğitimine başlamaktadır. Eğitim fakültelerinin müzik öğretmenliği bölümlerindeki genel program; müziksel işitme (kulak eğitimi), çalgı eğitimi, ses eğitimi, müziksel bilgi ve beğeni, müziksel yaratıcılık eğitimi v.b... derslerden ve etkinliklerden oluşmaktadır (Yayla, 1999, s.10).

Mesleki müzik eğitimi kurumlarında (konservatuarlar, eğitim fakülteleri ve Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri) verilmekte olan müzik eğitiminin en temel boyutlarından birini çalgı eğitimi oluşturmaktadır. Uçan’a (1980; s.19) göre çalgı eğitimi “Çalgı öğretimi yoluyla bireylerin ve onların oluşturdukları toplulukların devinışsel, bilişsel ve duyuşsal davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla kasıtlı olarak istendik davranışlar kazandırma sürecidir”. Bir başka tanıma göre, “Çalgı eğitimi, çalgıyla ilgili karmaşık davranışların öğretilmesi ve bu davranışların beceriye dönüştürülmesi işidir” (Çilden, 2001; s. 27).

Uçan ve Günay'a (1975; s.19) göre "Türkiye'de çalgı eğitimi bilimsel bir temele dayanmalı ve şu temel amaçlar çerçevesinde biçimlendirilmelidir, a- Ulusal birlik ve beraberliğin eğitime düşen görevlerini çalgı eğitimiyle gerçekleştirmek, b- Türk ve Dünya müzik sanatının seçkin örneklerini çalgı yoluyla topluma kazandırmak, c- Çalgı eğitimiyle bireyde kişilik gelişimini sağlamak, d- Çalgı eğitiminde evrensel müziğin yanında, halk müziği ve eğitim müziğini de içeren bir programla ülkenin gereksinmelerine cevap verebilecek bireyler yetiştirmek".

"Çalgı çalma, öğrencinin belli amaçlar doğrultusunda ve belli tekniklerle çalgıdan ses üretme işidir. "Yaylı çalgı, çalgı çalmanın, keman çalma da yaylı çalgı çalmanın bir boyutudur" (Günay, Uçan,1980; s.18).

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda çalgı eğitimi ve öğretiminin, yaylı çalgılar sınıfı içinde de keman eğitiminin ayrı bir yeri ve önemi vardır. Kemanın, tek sesli/çok sesli, geleneksel/klasik, ulusal/evrensel, solo/eşlikli/orkestra vb. boyutları da kullanım amaçlarına ve hemen hemen bütün kültürlerde, zengin bir literatüre sahip olması müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda etkili bir eğitim aracı, önemli bir eğitim alanı haline gelmiş olmasının başlıca nedenleri arasında sayılabilir (Uçan, 1965-1975; s. 4).

Keman eğitimi "Keman öğretim yoluyla bireylerin ve onların oluşturdukları toplulukların devinışsel, bilişsel ve duyuşsal davranışların da kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istedik değışiklikler oluşturma ya da onlarla bu nitelikte yeni davranışlar kazandırma süreci" olarak tanımlanabilmektedir. Çağdaş Türk keman eğitiminin ilkeleri ise şu şekilde belirlenmektedir: a) kemanın doğasına (yapısına) uygunluk, b) kemanın yapısına uygunluk, c) Türk müziğine dayalılık, d) evrensel müziğe açık oluşluk, e) çağdaş eğitim ilkelerine uygunluk, f) Türkiye'nin somut koşullarıyla tutarlılık" (Uçan, 1980; s.50).

Keman çalmayı öğrenmek ve öğretmek, diğer sanat dallarında olduğu gibi bir eğitim sürecini kapsar. Bu eğitim ve öğretimin etkili, başarılı ve kalıcı olabilmesi için bir takım ilkeler doğrultusunda olması beklenir. Ancak sanat eğitiminin yaratıcılığa açık olması ve dar kalıplarla sınırlandırılmaması gerektiğinden yola çıkarak, keman eğitiminde özellikle öğretim yöntemlerini çalgıdan ve öğrenciden daha fazla verim almaya yönelik, sınırları geniş, aynı zamanda farklı disiplinlerden de faydalanmaya ve yeniliklere açık olarak geliştirmek (Yağışan, 2002; s. 3).

Bu amaçlar doğrultusunda AGSL bünyesinde oluşturulan müzik eğitiminin önemi büyüktür. AGSL Müzik Bölümleri, ülkemizdeki çalgı eğitiminin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesine de büyük katkı sağlamaktadır.

Bu araştırmanın evrenini oluşturan AGSL'lerini ayrı bir başlık altında incelemek uygun görülmüştür.

1.1 Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri ve algı Eğitimi

Ülkemizde müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda öğrencinin benden yapısına uygun yaylı, nefesli, mızraplı-telli (uluslararası ses standartlarına uyumlu) algılardan birini seçer. Bu seçim bölüm öğretmenlerinin ortaklaşa karar ve yardımlarıyla yapılır. Ders aşamalı olarak teknik alıştırma ve etütleri, Türk ve Dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri bireysel gelişmeye uygun olarak çalgıya özgü literatür ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme tekniklerini kapsar (T.C Yüksel Öğrenim kurumu Başkanlığı, 1998).

Bu amaç doğrultusunda Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri (AGSL), güzel sanatlara ilgi ve yetenekli gençleri ilköğretimden sonra yönlendirerek geliştirmeyi amaçlamaktadır. AGSL; ilgili dallarda öğrenim veren yüksek öğretim kurumlarına öğrenci kaynağı olmada önemli bir işlevi yerine getirir duruma gelmiştir(I.Ulusal AGSL müzik Bölümü Sempozyumu,1996,s. 1).

Bu nedenle, AGSL'nin milli eğitimin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak;

- a) Güzel sanatlar alanında ilgi ve yetenekleri olan öğrencilerin eğitimlerini sağlamak,
- b) Öğrencileri araştırıcı ve geliştirici çalışmalara yöneltmek, yetenekleri doğrultusunda seçenekli, bağımsız, doğru yorum ve uygulamalar yapabilecek kişiler olarak yetiştirmek,
- c) Öğrencilerin mili ve milletler arası, tarihi ve yeni sanat eserlerini tanımalarına yardımcı olmak amacıyla ilk kez 1989 – 1990 öğretim yılında İstanbul'da Bakanlığımızın Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak açılmıştır. Okulun eğitim – öğretim süresi, ortaokul üzerine 1 yılı hazırlık olmak üzere 4 yıldır (I. Ulusal AGSL'i Müzik Bölümü Sempozyumu, 1996, s. 28) .

Müzik dışında yükseköğretim veren diğer kurumlarına yönelebilecek biçimde iki tip öğrenci yetiştirmesi düşünülmüş ise de mezunlarının hemen hemen tamamının üniversitelerin müzik ve resim eğitimi veren bölüm ve konservatuarları tercih etmesi ve kendilerini bu okullara girmek için hazırlamaları, AGSL'nin şu andaki işlevinin yükseköğretim düzeyindeki okulların müzik ve resim bölümlerinin alt yapısını oluşturmak olduğu görülmektedir (I. Ulusal AGSL'i müzik Bölümü Sempozyumu, 1996, s. 43).

Çalgı eğitimi yoluyla öğrenci, yeteneğini geliştirecek, müzikle ilgili bilgilerini zenginleştirecek, müzik beğenisini yüksek bir düzeye çıkartmaya çalışacaktır. Ayrıca çalgı eğitimi yoluyla öğrencilerin müziksel işitmelerini, birlikte müzik yapma yeteneklerini geliştirecekler, düzenli ve disiplinli çalışma alışkanlıkları edineceklerdir. Ulusal ve evrensel müzik sanatını çalgı eğitimi yoluyla tanıma fırsatı bulacaklar izledikleri konserler ile eleştirme gücü kazanacaklardır (Tebliğler Dergisi, Sayı: 2455, s. 282).

Keman eğitimi de çalgı eğitiminin bir alt koludur. Oda müziği ve senfonik müziğin temelini teşkil eden yaylı çalgılar ailesinin bir üyesi - birlikte seslendirme ve orkestra derslerinin önemli çalgılarından birisidir. Keman eğitiminin genel amaçları, çalgı eğitiminin genel amaçları ile aynıdır.

Tüm bu sözü edilenlerden yola çıkarak, yapılan bu çalışmada “Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde Kullanılan Başlangıç Keman Eğitimi Metotlarının” , incelenerek, özelde; mesleki, genelde; özengen ve mesleki keman eğitimine katkıda bulunması amaçlanmıştır.

1.2 Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde En Sık Kullanılan Keman Metotlarının Yazarları

Bu bölümde Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde kullanılan belli başlı keman metotlarının yazarları bahsedilmiştir.

Christian Heinrich HOHMANN (1811-1861) : Alman müzik pedagogu olan Hohmann 1833'de Nürnberg – Altdorf'ta öğretmenlik yaptı ve bugün de çok yaygın olan keman metodunu yayımladı. 1845 yılında Schwabach'taki öğretmenliği sırasında “ Piyano ve Org Metodu”nu yayımlamıştır. Bunların dışında, tamamlanmamış iki ciltlik bir “Bağdama (Kompozisyon) Ders Kitabı” yazmıştır.

Hans SITT (1850-1922) : Çekoslovak kemancı ve besteci olan Sitt, “Prag Konservatuari”nda keman eğitimi gördü; başkemancılık ve orkestra şefliği yaptı. Ardından “Leipzig Brodsky Dördülü”nde viyolacı olarak yer alan sanatçı “Leipzig Konservatuari”nda da profesör olarak çalıştı. Keman çalışmalarının yanında çeşitli çalgılar için besteler vermiş, şarkılar da yazmıştır.

Otokar SEVCIK (1852-1934) : Çek kemancı ve keman eğitimcisi olan Sevcik ilk derslerini babasından aldı ve daha sonra “Prag Konservatuari”nda “Bennewitz” ile çalışmalarını sürdürdü.

Salzburg ve Viyana’da orkestra şefliği de yapan Sevcik bir yandan da Prag, Viyana ve başka yerlerde dinletiler vermeye de devam etti. Ancak Sevcik’in asıl önemini ve ününü iyi bir eğitimci olarak sağladığını söylemek gerekir. Özellikle Kubelik, Kocian ve Marie Hall gibi öğrencileri adının duyulmasını sağlamıştır. Sevcik aralarında marjorie Hayward, Erica Morini, Hugo Kortschak’ın da yer aldığı beş bin kadar kemancı yetiştirmiştir.

Sevcik metodu, kemana yeni başlayan bireylerin aralıkları bulmada zorluk çekmedikleri yarım ses yöntemine dayalıdır. Perdelerin her telde aynı olduğu bu yöntem çalıcının temiz ses aralıkları, yani “doğru bir entonasyon” elde etmesine yardımcı olur. Sevcik eğitim yöntemleri dört metot içinde toplanmıştır.

Ferdinand KÜCHLER (1867-1937): “Frankfurt Hochschen Konservatuari”nda öğretim gören Ferdinand Küchler öğretmenleri W. Hess, H. Hermann, J. Stochkhausen, Egidi ve Knorr idi. Ferdinand Küchler aynı okulda 1898 – 1910 yılları arasında öğretmenlik yapmıştır. “Heermann dördülü”nün viyolacısı olarak Fransa, İtalya ve İspanya’da birçok dinletilere katılmış, 1910 yılında başlayarak Basel’de senfonik dinletilerde solo viyolacı olarak yer almış ve özel bir müzik okulunun da yöneticiliğini üstlenmiştir.

1927 – 1936 yılları arasında ise “Leipzig Konservatuari”nda görev alan sanatçı çok yaygınlaşmış bir keman metodunun yazarıdır. 1910 yılında Basel’de yayına giren bu metot toplam iki ciltlik sekiz defteri kapsamaktadır. Daha sonra bu metodu F.A. Steinhausen’in yay tekniği ile ilgili “Yay kullanmanın Fizyolojisi” adı kitabından esinlenerek hazırlanmış ve her iki el için ayrı ayrı temel alıştırmalar uygulamıştır.

Arthur SEYBOLD (1868-1948) : Hamburg’da doğan Arthur Seybold 15 Aralık 1948’de Saale – Weissenfels’te ölmüştür. Alman bağdarı ve keman pedagogu olan Seybold “Hamburg Konservatuarı”nda öğrenimini tamamlamıştır. 1888’de “Laube Orkestrası”nın üyesi olarak Rusya’ya gitti ve bir opera orkestrası ile de Almanya’da birçok dinletilere katıldı.

1890 yılında “Hamburg Bülow Orkestrası”na katıldı. “Erkekler Korusu Derneği”nde yönetkenlik yapan Seybold, ayrıca Hamburg’da keman öğretmenliği görevini de yürütmüş, bu arada keman metotları, keman için eserler ve erkek korusu için şarkılar da bestelemiştir.

Edip GÜNAY : 1931’de Marmaris’te doğdu. İlk ve orta öğretimi İstanbul’da tamamladıktan sonra 1984 yılında Ankara G.E.E (Gazi Eğitim Enstitüsü) Müzik Bölümü’ne girdi. 1951’de adı geçen okuldan mezun olduktan sonra çeşitli orta öğretim kurumlarında müzik öğretmenliği yaptı. G.E.E Müzik Bölümüne keman asistanı olarak girdi.

1958 yılında D.A.A.D bursu ile Almanya’ya giderek Hamburg Yüksek Müzik Okulu’nda çalışmalarda bulundu. 1961’de yurda dönerek 1979 yılına kadar G.E.E’de öğretmen olarak çalıştı.

Bu arada mezuniyet sonrası Eğitim Fakültesi’nde eğitim alanında master ve doktora yaptı. Aynı süre içerisinde Ali Uçan ile Mektupla Öğretim çerçevesinde geliştirdikleri bir keman metodu hazırlamıştır.

Ali UÇAN : 1941’de doğan Ali UÇAN müzik öğrenimine İvriz İlk öğretmen Okulunda Kemal Çuhallılar’dan keman dersi alarak başladı. 1956’da İstanbul İlk öğretmen Okulu Müzik Seminiri’ne geçti, burada Tahir Sevenay ve Ekrem Zeki Ün’ün öğrencisi oldu. 1959 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü’ne giren Uçan bu okulu bitirdikten sonra 1962’de Almanya’ya gönderildi ve Köln Yüksek Müzik Okulu’nda öğrenim gördü.

1965 yılında yurda dönen Uçan, aynı yıl Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü’ne atandı. Hacettepe Üniversitesi’nde yüksek lisans ve doktorasını da tamamlayarak, 1982 yılında Gazi Eğitim Müzik Bölümü Başkan Yardımcısı oldu ve 1984’te Müzik Eğitimi Bölümü yardımcı doçent unvanını aldı. 1987’de profesörlük unvan ve yetkilerini kazandı.

Sanatçı kemancı olarak ilk dinletisini 1959 yılında Ekrem Zeki Ün’ün eşliğinde vermiştir. Zuckmayer ile de keman – piyano resitaleri sunan Uçan oda müziği çalışmaları da yapmıştır.

Müzik eğitimi, güzel sanatlar eğitimi ve öğretmen yetiştirme konularında araştırmalar yapan; çeşitli rapor, program, yönerge, yönetmelik ve tüzüklerin hazırlanmasında kurul başkanı ya da üyesi olarak görevler alan Uçan'ın, Edip Günay ile birlikte hazırladıkları ve mektupla öğretim çerçevesinde geliştirdikleri keman metodu büyük önem taşımaktadır (Köyüstün,1994,s,7).

Ömer CAN : 1934 yılında Samsun'da doğan Ömer Can, Gazi Eğitim Enstitüsü'ne girerek Zuchmayer, Halil Bedii Yönetken, Necdet Remzi Atak, Ulvi Cemal Erkin, Leyla Atak, Ferhunde Erkin, Liko Amar ve Fuat Koray'ın öğrencisi oldu. Okulu bitirdikten sonra buraya asistan olarak giren Can, daha sonra D.A.A.D bursu ile Almanya'ya giderek Prof. Andre Getrler ile çalıştı.

Gazi Eğitim'de bir süre öğretmenlik yapan sanatçı 1962 yılında kazandığı burs ile tekrar Almanya'ya gitti ve Prof. Marschner ve Prof. Ozim ile çalışmalarını tamamlayıp Köln devlet Yüksek Müzik Okulu'nu bitirdi. Almaya'da Wolfgang Oda Orkestrası'nda çalıştı.

Feridun Büyükkaksoy : 1945'te Konya Ereğlisi'nde doğdu. 1960'da İstanbul Öğretmen Okulunu'daki Müzik Seminerine seçilmekle ilk ciddi müzik eğitimine başlamış oldu. Burada Ekrem Zeki Ün ve Tahir Sevenay gibi tanınmış keman eğitimcilerinden keman dersleri aldı.

1963'te Gazi Eğitim Enstitüsü (G.E.E.) Müzik Bölümüne girdi. 1966'da Kütahya Kız İlk öğretmen okuluna müzik öğretmeni olarak atandı. 1972'de (G.E.E.) Müzik Bölümünde açılan keman sınavını kazanarak keman asistanı oldu. Keman eğitimcisi olan H. Hüseyin Akbulut'la çalıştı.1974'de Milli Eğitim Bakanlığının açtığı yurtdışı öğrenim bursları yarışması sonucu, Federal Almanya Freiburg Devlet Yüksek müzik Okulu'na sınavla kabul edildi. Burada Prof. W. Marschner ve J. Falkerout'dan Keman, Oda Müziği ve Orkestra dersleri aldı.

1976'da yurda dönerek G.E.E. Müzik Bölümü'nde keman öğretmeni olarak göreve başladı. 1982'de kurumun Gazi Üniversitesine bağlı Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümüne dönüşmesiyle Sanatta Yeterlik çalışmalarını tamamladı. Kişisel konserlerle birlikte üniversitenin Akademik Orkestra'sıyla birçok konser verdi (Büyükkaksoy, 1997, s,16)

1.3. Problem

Bu araştırma, Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde kullanılan başlangıç keman eğitimi metotlarının kuramsal ve teknik bakımdan incelenerek keman metotlarına katkısının saptanması amacıyla yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda keman öğretmenlerinin Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde görev yapan keman öğretmenlerinin, keman eğitimi metotlarıyla ilgili temel konulardaki görüşleri araştırılmış ve değerlendirilmiştir.

Araştırmanın temelini oluşturan AGSL'nin genel amacı; güzel sanatların çeşitli dallarında yetenekli öğrencilerin, yaratıcı, yapıcı ve yorumcu yeteneklerini geliştirecek eğitim-öğretimi görmelerini sağlamaktır.

Öğrencileri, araştırmacı, geliştirici, bağımsız yorum ve uygulamalar yapabilecek yaratıcı kişiler olarak, özel yetenek gerektiren yüksek öğretim programlarına hazırlamak, yabancı dil öğrenmelerini sağlamak ve öğrencilerin, ulusal, evrensel, tarihi ve yeni sanat eserlerini tanımalarına, anlamalarına ve yorumlamalarına yardımcı olmaktır (I. Ulusal AGSL Müzik Bölümü Sempozyumu).

Bu araştırma, Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Eğitimi Bölümleri programında yer alan keman eğitiminin ve bu eğitim sürecinde kullanılan keman başlangıç metotlarının kuramsal ve teknik bilgiler bakımından analizinin yapılması uygun görülmüştür.

1.3.1. Problem Cümlesi

Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik bölümlerinde kullanılan başlangıç keman metotlarından, kuramsal ve teknik bakımdan ne ölçüde yararlanılmaktadır?

1.3.2. Alt Problemler

1-Kuramsal bilgilere ait problemler;

Keman eğitiminde başlangıç aşamasında kullanılan metotlar, keman ve yaya ait temel bilgileri, bakım onarım, restorasyon ve akort bilgileri, çalgının duruş ve tutuşu ile ilgili davranışları ne ölçüde ele alınmaktadır?

2-Teknik Bilgilere ait problemler;

Keman eğitiminde başlangıç aşamasında kullanılan metotlarda, yayın tel üzerinde kullanım çalışmaları, sağ ve sol el teknik kalıpların öğretilmesi, hangi tel ile öğretime başlanması gerektiği, temel yay çalışmaları (Detache, legato, martele, spicato), sol el kalıp çalışmaları, çift ses çalışmaları, değiştirici işaretlerin öğretim sırası ne ölçüde ele alınmaktadır?

3-Başlangıç düzeyi sonrasında ait problemler;

Keman eğitiminde kullanılan başlangıç düzeyi sonrası keman metotları, ikili (duo), pizzicato, tril, floje, vibrato, konum (pozisyon), dizi, arpej, sağ ve sol ele yönelik eser çalışmalarını ne ölçüde ele alınmaktadır?

1.4. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri eğitim sürecinde kullanılan başlangıç keman metotlarının öğretmen görüşlerine başvurularak tespit edilmesi ve bu metotların kuramsal- teknik bilgiler bakımından analizinin yapılması amaçlanmıştır.

1.5. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'nde verilmekte olan keman eğitimine ve eğitimcilerine katkı sağlamanın yanında, hazırlanacak yeni keman metotlarına ve planlanan benzer araştırmalara kaynak teşkil etmesi bakımından önem taşımaktadır.

1.6. Sınırlılıklar

Bu araştırma, Adana Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Mersin Nevit Kodallı Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Kayseri Fevziye- Memduh Güpgüpoğlu Anadolu Güzel sanatlar Lisesi, Selçuk Konya Çimento Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, İstanbul Avni Akyol Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Gaziantep Ticaret Odası Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Aksaray Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Malatya Abdulkadir Eriş Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi ile sınırlıdır.

Çalışma aynı zamanda bu okullarda görev yapan keman öğretmenleri ve onların kullandıkları başlangıç keman eğitimi metotları ile sınırlıdır.

1.7. Varsayımlar

Araştırmanın temel aldığı varsayımlar şunlardır;

- 1-** Araştırmada kullanılan yöntem, araştırmanın amacına ve problem çözümüne uygundur.
- 2-** Örneklem grubunu oluşturan Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri evreni temsil edecek niteliktedir.
- 3-** Elde edilen veriler gerçeği yansıtacak biçimdedir.

2. MATERYAL VE METOD

2.1. Araştırmanın Yöntemi

AGSL keman derslerinde kullanılan keman metotlarının incelenmesine yönelik yapılan araştırmada betimsel yöntemlerden “tarama” ve “anket” yöntemi kullanılmıştır.

2.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın *evrenini* Türkiye’deki Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri müzik bölümleri ve bu okullarda okutulan keman metotları oluşturmaktadır.

Araştırmanın *örneklemi* ise; Adana Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Mersin Nevit Kodallı Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Kayseri Fevziye- Memduh Güpgüpoğlu Anadolu Güzel sanatlar Lisesi, Selçuk Konya Çimento Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, İstanbul Avni Akyol Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Gaziantep Ticaret Odası Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Aksaray Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Malatya Abdulkadir Eriş Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi’nde görev yapan 13 adet keman öğretmenin kullandığı başlangıç metotları oluşturmaktadır.

Örneklem için seçilen okulların farklı bölgelerde yer alması dolayısıyla, örneklerin evreni yansıttığı düşünülmektedir.

2.3. Verilerin Toplanması

Araştırma Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde görev yapan keman öğretmenlerinin, keman derslerinde kullandıkları metotların incelenmesine yöneliktir. Verilere anket yöntemi uygulanarak ulaşılmıştır.

Anketi oluşturan sorular danışman ve uzman kişilerden faydalanarak geliştirilmiştir. Sorular çoktan seçmeli olarak hazırlanmıştır. Keman eğitiminde başlangıç aşamasının tüm ayrıntıların ele alınmasına ve keman öğretmenlerinin metotlar hakkında ki görüşleri saptanmasına çalışılmıştır.

2.4. Verilerin Çözümlemesi

Araştırmada keman eğitimcilerine uygulanan anket sonunda elde edilen ham veriler istatistiksel yöntemlerden frekans (f) ve yüzde (%) dağılımlarıyla çözümlenerek tablolar halinde verilmiştir. Verilen çözümlmelerle bulgulara, elde edilen bulgu ve yorumlardan ise sonuçlara ulaşılmıştır.

3. BULGULAR

Yapılan bu araştırmada kullanılan anket 2005–2006 öğretim yılında Adana, Konya, İstanbul, Malatya, Aksaray, Kayseri, Mersin illerinde bulunan AGSL’ndeki keman öğretmenlerine uygulanmıştır.

Bu bölümde, araştırma için toplanan veriler tablolar halinde gösterilmiştir. Elde edilen bulgular, belirlenen problemin çözülebilmesi amaçlanarak yorumlanmıştır. Bulgular ve yorum iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde; kuramsal bilgilere ait bulgular önce tablolar halinde verilmiş daha sonra sözel olarak açıklanmıştır.

İkinci bölümde ise; teknik bilgilere ait bulgular tablolar halinde verilmiş daha sonra da sözel olarak açıklanmıştır.

3.1.Kuramsal bilgilere ait bulgular

Tablo 1. Keman öğretmenlerinin “başlangıç aşamasında en sık kullandıkları keman metot/metotlarına ” ait bulgular

	1.Sıra		2.sıra		3.sıra		4.sıra		5.sıra		6.sıra		7.sıra		Toplam
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
CAN. Ö	8	61,5	3	23,1											11
CRİCKBOOM	3	23,1	1	7,7							1	15,4			5
GÜNAY&UÇAN	2	15,4	1	7,7	1	7,7	1	7,7							5
UÇAN. A.	2	15,4	1	7,7			2	15,4	3	23,1	1	7,7			9
SUZUKİ	1	7,7	1	7,7											2
DALAYSEL. O.	1	7,7													1
BÜYÜKAKSOY.F.	1	7,7	1	7,7											2
ŞENDURUR.Y.Ç.			1	7,7								2	7,7		2
SEYBOLD			1	7,7	3	23,1	2	15,4	2	15,4					8
SEVCİK							1	7,7	2	23,1					3
SITT			1	7,7	1	7,7	1	7,7							3
KAYSER							2	15,4							2
KÜCHLER									2	15,4					2
HOHMANN											1	7,7			1
SCHRADIECK															-

Tablo 1’de görüldüğü gibi keman öğretmenlerinin kullandıkları keman metotlarının kullanım sıklıkları şu şekildedir;

Keman öğretmenlerinin 1.sırada kullandıkları metotlar; AGSL’de görev yapan keman öğretmenlerinin % 61,5 ’i Ömer Can, % 23, 1’i Crikboom, %15,4’ü Günay ve Uçan, % 15,4’ü

Ali Uçan, % 7,7'si Suziki, % 7,7'si ise Oktay Dalaysel keman metodunu kullandıkları tespit edilmiştir.

Keman öğretmenlerinin 2.sırada kullandıkları metotlar; AGSL'de görev yapan keman öğretmenlerinin % 23,1'i Ömer Can, % 7,7'si Ferudun Büyükaskoy, % 7,7'si Ali Uçan, % 7,7'si Günay ve Uçan, % 7,7'si Çilden Y. Şendurur, % 7,7'si Seybold, % 7,7'si Crickboom, % 7,7'si ise Suzuki metodunu kullandıkları tespit edilmiştir.

Keman öğretmenlerinin 3.sırada kullandıkları metotlar; AGSL'de görev yapan keman öğretmenlerinin % 23,1'i Seybold, % 7,7'si Crickboom, % 7,7'si Günay ve Uçan, % 7,7'si Sitt metodunu kullandıkları tespit edilmiştir.

Keman öğretmenlerinin 4.sırada kullandıkları metotlar; AGSL'de görev yapan keman öğretmenlerinin % 15,4'ü Kayser, % 15,4'ü Ali Uçan, % 7,7'si Sevcik, % 7,7'si Sitt, % 7,7'si Günay ve Uçan metodunu kullandıkları tespit edilmiştir.

Keman öğretmenlerinin 5.sırada kullandıkları metotlar; AGSL'de görev yapan keman öğretmenlerinin % 23,1'i Ali Uçan, % 15,4'ü Küchler, % 15,4'ü Seybold, % 15,4'ü Sevcik, % 7,7'si Sitt metodunu kullandıkları tespit edilmiştir.

Keman öğretmenlerinin 6.sırada kullandıkları metotlar; % 7,7'si Hohmann, % 7,7'si ise Günay ve Uçan metodunu kullandıkları tespit edilmiştir.

Keman öğretmenlerinin 7.sırada kullandıkları metotlar; AGSL'de görev yapan keman öğretmenlerinin % 15,4'ü Çilden Y. Şendurur metodunu kullandıkları tespit edilmiştir.

Tablo 2 Keman öğretmenlerinin “ Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotları, keman ve yaya ait temel bilgileri (yapısı, tarihçesi, fiziki özellikler) ne ölçüde ele aldığına” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde(%)
Tamamen	--	--
Büyük ölçüde	3	23,1
Kısmen	7	53,8
Çok az	3	23,1
Hiç	--	--
Toplam	13	100.0

Tablo 2’de görüldüğü gibi keman öğretmenlerinin % 23,1’i kullandıkları keman metotlarının keman ve yaya ait temel bilgileri (yapısı, tarihçesi, fiziki özellikler) büyük ölçüde ele aldığı görüşüne katılmaktadır. Mevcut keman öğretmenlerinin %53,8’i bu görüşe kısmen katılırken, % 23,1’i ise çok az görüşüne katılmaktadır.

Tablo 3 Keman öğretmenlerinin “ Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında keman bakım, onarım, restorasyon ve akort ile ilgili konuları ne ölçüde ele aldığına ” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
Tamamen	--	--
Büyük ölçüde	--	--
Kısmen	5	38,5
Çok az	7	53,8
Hiç	1	7,7
Toplam	13	100.0

Tablo 3’te görüldüğü gibi, keman öğretmenlerinin % 38,5’i kullandıkları keman metotlarının, keman bakım, onarım, restorasyon ve akort ile ilgili konuları kısmen ele aldığı görüşüne katılmaktadır. Mevcut keman öğretmenlerinin % 53,8’i bu görüşe çok az katılırken, % 23,1’i ise hiç katılmamaktadır.

Tablo 4 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, çalgının duruş - tutuş pozisyonlarını ne ölçüde ele aldığına” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
Tamamen	-	-
Büyük ölçüde	9	69,2
Kısmen	4	30,8
Çok az	--	--
Hiç	--	--
Toplam	13	100.0

Tablo 4’te görüldüğü gibi, keman öğretmenlerinin % 69,2’si kullandıkları keman metotlarının duruş-tutuş pozisyonlarını büyük ölçüde ele aldığı görüşüne katılmaktadır. Mevcut keman öğretmenlerinin % 30’8’i kısmen katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir.

3.2. Teknik Bilgilere Ait Bulgular

Tablo 5 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, “Yayın tel üzerinde kullanım çalışmalarına (yayı tele sürtüş ve kemandan ses üretiliş)ne derece yer verilmektedir” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı(f)	Yüzde (%)
Tamamen	--	--
Büyük ölçüde	3	23,1
Kısmen	7	53,8
Çok az	3	23,1
Hiç	--	--
Toplam	13	100.0

Tablo 5’te görüldüğü gibi, keman öğretmenlerinin %23,1’i kullandıkları keman metotlarının yayın tel üzerinde kullanım çalışmalarını (yayı tele sürtüş ve kemandan ses üretiliş) büyük ölçüde ele aldığı görüşüne katılmaktadır. Mevcut keman öğretmenlerinin %53,8’i bu görüşe kısmen katılırken, %23,1’i çok az görüşüne katılmaktadır.

Tablo 6 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, çoğunlukla hangi öğretim sırası takip edilmektedir” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
Sağ el	8	61,5
Sol el	--	--
Sağ ve sol el bir arada	5	38,5
Toplam	13	100.0

Tablo 6’da görüldüğü gibi, keman öğretmenlerinin % 61,5’i kullandıkları keman metotlarında sağ el ile çalışmalara başlandığı görüşüne katılmaktadır. Mevcut keman öğretmenlerinin % 38,5’i ise sağ ve sol el bir arada çalışılmaktadır görüşüne katılmıştır.

Tablo 7 Keman öğretmenlerinin “Sizce metotlarda öncelikli olarak hangi öğretim sırası takip edilmelidir?” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
Sağ el	8	61,5
Sol el	--	--
Sağ ve sol el bir arada	5	38,5
Toplam	13	100.0

Tablo 7’de görüldüğü gibi, keman öğretmenlerinin % 61,5’i sağ el ile çalışmalara başlanmalıdır görüşüne katılmaktadır. Mevcut keman öğretmenlerinin % 38,5’i ise sağ ve sol el bir arada çalışılmalıdır görüşüne katılmaktadır.

Tablo 8 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, hangi tel ile çalışmalara başlanmıştır” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
Mi	--	--
La	13	100
Re	--	--
Sol	--	--
Toplam	13	100.0

Tablo 8’de görüldüğü gibi, keman öğretmenlerinin % 100’ü kullandıkları keman metotlarında “la” teli ile çalışmalara başlandığı görüşüne katılmaktadır.

Tablo 9 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, sizce metotlarda öncelikli olarak hangi tel ile çalışmalara başlanmalıdır” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
Mi	--	--
La	13	100
Re	--	--
Sol	--	--
Toplam	13	100.0

Tablo 9’da görüldüğü gibi, keman öğretmenlerinin % 100’ü kullandıkları keman metotlarında keman eğitimine la teli ile başlanması gerektiği görüşüne katılmaktadır.

Tablo 10 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, temel yay çalışmalarını ne ölçüde ele aldığı” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
Tamamen	1	7,7
Büyük ölçüde	9	69,2
Kısmen	3	23,1
Çok az	--	--
Hiç	--	--
Toplam	13	100.0

Tablo 10’da görüldüğü gibi, keman öğretmenlerinin % 7,7’si kullandıkları keman metotlarında temel yay çalışmalarını (detache, legato, martele, spiccato) tamamen ele aldığı görüşüne katılmaktadır. Mevcut keman öğretmenlerinin % 69,2’si bu görüşe büyük ölçüde katılırken , % 23,1’i ise kısmen katılmaktadır.

Tablo 11 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, sol el kalıbı (pozisyonu) olarak çoğunlukla hangisi kullanılmıştır?” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
1-23-4	7	53,8
1-234	--	--
12-3-4	4	30,8
1-2-3-4	1	7,7
1-2-34	--	--
Diğer	1	7,7
Toplam	13	100.0

(Verilen numaralar sol el parmak numaralarını ifade etmektedir.)

Tablo 11’de görüldüğü gibi keman öğretmenlerinin % 53,8’i kullandıkları keman metotlarında sol el kalıbı (pozisyonu) olarak 1-23-4 parmak kalıbı görüşüne katılmaktadır.

Mevcut keman öğretmenlerinin % 30,8'i 12-3-4, %7,7'si 1-2-3-4 parmak kalıbı görüşüne katılırken , % 7,7'si ise diğer parmak kalıpları görüşüne katıldıkları anlaşılmıştır.

Tablo 12 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, sol el kalıbı nasıl bir sıra takip etmelidir?” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
1-23-4	7	53,8
1-234	--	--
12-3-4	4	30,8
1-2-3-4	1	7,7
1-2-34	--	--
Diğer	1	7,7
Toplam	13	100.0

Tablo 12’de görüldüğü gibi keman öğretmenlerinin % 53,8’i kullandıkları keman metotlarında sol el kalıbı (pozisyonu) olarak 1-23-4 parmak kalıbı görüşüne katılmaktadır. Mevcut keman öğretmenlerinin % 30,8’i 12-3-4 parmak kalıbını, %7,7’si ise 1-2-3-4 şekilli parmak kalıbını, %7,7 si ise diğer parmak kalıbının kullanılması gerektiği görüşüne katılmaktadır.

Tablo 13 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, öğretilen sol el parmak kalıplarına (pozisyonlarına) uygun parmak egzersizlerini ne ölçüde ele aldıkları” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
Tamamen	3	23,1
Büyük ölçüde	5	38,5
Kısmen	5	38,5
Çok az	--	--
Hiç	--	--
Toplam	13	100.0

Tablo 13’te görüldüğü gibi keman öğretmenlerinin % 23,1’i kullandıkları keman metotlarında öğretilen sol el parmak kalıplarına (pozisyonlarına) uygun parmak egzersizlerini

tamamen ele aldığı görüşüne katılmaktadır. Mevcut keman öğretmenlerinin % 38,5'i bu görüşe büyük ölçüde katılırken, % 38,5'i ise kısmen katılmaktadır.

Tablo 14 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, başlangıç yay tekniklerine yönelik alıştırmaları ne ölçüde ele aldığı” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
Tamamen	1	7,7
Büyük ölçüde	10	76,9
Kısmen	2	15,4
Çok az	--	--
Hiç	--	--
Toplam	13	100.0

Tablo 14’te görüldüğü gibi, keman öğretmenlerinin % 7,7’si kullandıkları keman metotlarında yay tekniklerine (detache, legato, martele, spiccato) yönelik alıştırmaları tamamen ele aldığı görüşüne katılmaktadır. Mevcut keman öğretmenlerinin % 76,9’u bu görüşe büyük ölçüde katılırken, % 15,4’ü ise kısmen katılmaktadır.

Tablo 15 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, başlangıç yay teknikleri nasıl bir sıra takip etmelidir?” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
Detache (1) legato (2) martele (3) spiccato (4)	11	84,6
Legato (1) detache(2) Martele (3) Spicato (4)	2	15,4
Toplam	13	100.0

Tablo 15’te görüldüğü gibi, keman öğretmenlerinin % 84,6’sı kullandıkları keman metotlarında başlangıç yay teknikleri (detache, legato,martele,spiccato) olarak Detache (1) legato (2) martele (3) spiccato (4) sırasını takip ettiği görüşüne katılırken, % 15,4’ü Legato (1) detache (2) Martele (3) Spicato (4) yay teknikleri sırası görüşüne katılmaktadır.

Tablo 16 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, çift ses çalışmalarını ne ölçüde ele aldığı” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
Tamamen	--	--
Büyük ölçüde	1	7,7
Kısmen	9	69,2
Çok az	3	23,1
Hiç	--	--
Toplam	13	100.0

Tablo 16’da görüldüğü gibi, keman öğretmenlerinin % 7,7’si kullandıkları keman metotlarında çift ses çalışmalarının büyük ölçüde ele alındığı görüşüne katılmaktadır. Mevcut keman öğretmenlerinin % 69,2’si bu görüşe kısmen katılırken, % 23,1’i ise çok az görüşüne katılmaktadır.

Tablo 17 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, hangi değiştirici işaretler ilk olarak ele alınmıştır” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
Diyezli Tonlar	13	100
Bemollü Tonlar	--	--
Toplam	13	100.0

Tablo 17’de görüldüğü gibi, keman öğretmenlerinin % 100’ü kullandıkları keman metotlarında ilk olarak diyezli tonların ele alındığı görüşüne katılmaktadır.

Tablo 18 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, hangi değiştirici işaretler öncelikli olarak ele alınmalıdır?” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
Diyezli Tonlar	13	100
Bemollü Tonlar	--	--
Toplam	13	100.0

Tablo 18’de görüldüğü gibi, keman öğretmenlerinin % 100’ü kullandıkları keman metotlarında ilk olarak diyezli tonlar ile çalışmalara devam edilmesi gerektiği görüşüne katılmaktadır.

3.2.1. Başlangıç Düzeyi Sonrasına Ait Bulgular

Tablo 19 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, ikili (duo) çalışmaları ne ölçüde el aldı” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
Tamamen	--	--
Büyük ölçüde	10	76,9
Kısmen	3	23,1
Çok az	--	--
Hiç	--	--
Toplam	13	100.0

Tablo 19’de görüldüğü gibi, keman öğretmenlerinin % 76,9’u kullandıkları keman metotlarında, ikili (duo) çalışmaları büyük ölçüde ele aldığı görüşüne katılırken, mevcut keman öğretmenlerin % 23,1’i ise bu görüşe kısmen katılmaktadır.

Tablo 20 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, pizzicato, tril, floje gibi teknik çalışmaları ne ölçüde ele alındığı” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
Tamamen	--	--
Büyük ölçüde	--	--
Kısmen	3	23,1
Çok az	10	76,9
Hiç	--	--
Toplam	13	100.0

Tablo 20’de görüldüğü gibi, keman öğretmenlerinin %23,1’i kullandıkları keman metotlarının, pizzicato, tril, floje gibi teknik çalışmaları kısmen ele aldığı görüşüne katılmaktadır. Mevcut keman öğretmenlerin % 76,9’u ise bu görüşe çok az katılmaktadır.

Tablo 21 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, vibrato çalışmalarını ne ölçüde ele aldıkları” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
Tamamen	--	--
Büyük ölçüde	--	--
Kısmen	1	7,7
Çok az	7	53,8
Hiç	5	38,5
Toplam	13	100.0

Tablo 21’de görüldüğü gibi, keman öğretmenlerinin % 7,7’si kullandıkları keman metotlarının, vibrato çalışmalarını kısmen ele aldığı görüşünü taşımaktadır. Mevcut keman öğretmenlerin % 53,8’i bu görüşe çok az katılırken, % 38,5’i ise hiç katılmamaktadır.

Tablo 22 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, konum (pozisyon) geçişlerini kapsayan çalışmaların ne ölçüde ele alındıkları” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
Tamamen	--	--
Büyük ölçüde	11	84,6
Kısmen	--	--
Çok az	1	7,7
Hiç	1	7,7
Toplam	13	100.0

Tablo 22’de görüldüğü gibi, keman öğretmenlerinin % 84,6’sı kullandıkları keman metotlarında, konum (pozisyon) geçişleri çalışmalarının büyük ölçüde ele alındığı görüşüne katılmaktadır. Mevcut keman öğretmenlerin % 7,7’si bu görüşe çok az katılırken, % 7,7’si ise hiç katılmamaktadır.

Tablo 23 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, sağ ve sol ele yönelik öğrenilen tüm teknik bilgileri kapsayan çalışmaların ne ölçüde ele alındığı” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
Tamamen	--	--
Büyük ölçüde	4	30,8
Kısmen	8	61,5
Çok az	1	7,7
Hiç	--	--
Toplam	13	100.0

Tablo 23’de görüldüğü gibi, keman öğretmenlerinin % 30,8’i kullandıkları keman metotlarında, sağ ve sol ele yönelik öğrenilen teknik bilgilerin pekiştirileceği eserleri büyük ölçüde ele alındığı görüşüne katılmaktadır. Mevcut keman öğretmenlerin % 61,5’i bu görüşe kısmen katılırken, %7,7’si ise çok az katılmaktadır.

Tablo 24 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, sağ ve sol ele yönelik öğrenilen teknik bilgilerin pekiştirileceği eserleri ne ölçüde ele alındığı” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
Tamamen	--	--
Büyük ölçüde	3	23,1
Kısmen	9	69,2
Çok az	1	7,7
Hiç	--	--
Toplam	13	100.0

Tablo 24’te görüldüğü gibi, keman öğretmenlerinin % 23,1’i kullandıkları keman metotlarında sağ ve sol ele yönelik öğrenilen teknik bilgilerin pekiştirileceği eserleri büyük ölçüde kapsadığı görüşüne katılmaktadır. Mevcut keman öğretmenlerin % 69,2’si bu görüşe kısmen katılırken, % 7,7’si ise çok az katılmaktadır

Tablo 25 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotlarında, etüt ve eserlerin özelliklerinin ne ölçüde ele alındığı” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
Tamamen	--	--
Büyük ölçüde	3	23,1
Kısmen	9	69,2
Çok az	1	7,7
Hiç	--	--
Toplam	13	100.0

Tablo 25’te görüldüğü gibi, keman öğretmenlerinin % 23,1’i kullandıkları keman metotlarında etüt ve eserlerin özelliklerini büyük ölçüde ele aldığı görüşüne katılmaktadır. Mevcut keman öğretmenlerin % 69,2’si bu görüşe kısmen katılırken, % 7,7’si ise çok az katılmaktadır.

Tablo 26 Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotları, sizce yeterlidir?” sorusuna ait bulgular

Seçenekler	Sayı (f)	Yüzde (%)
Tamamen	1	7,7
Büyük ölçüde		38,5
Kısmen	7	53,8
Çok az	5	38,5
Hiç	--	--
Toplam	13	100.0

Tablo 26’da görüldüğü gibi, keman öğretmenlerinin % 7,7’si Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde kullanılan keman metotlarının tamamen yeterli olduğu görüşüne katılmaktadır. Mevcut keman öğretmenlerin % 38,5’i bu görüşe çok az katılırken, % 53,8’i ise kısmen katılmaktadır.

Keman öğretmenlerinin, keman metotları hakkında genel düşünce ve önerileri;

Keman öğretmenlerinin “Keman eğitiminde kullandıkları başlangıç keman metotları hakkındaki genel düşünce ve önerilerinin yorumlanması;

Bu araştırmada elde edilen bulgulara göre, Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde görev yapan keman öğretmenleri, kullandıkları başlangıç metotlarının içerik bakımından yeterli olmadığı görüşünü taşımaktadırlar. Keman eğitiminde ulaşılmak istenilen hedef ve davranış için, keman öğretmenlerinin farklı metotları birbirini destekleyecek biçimde kullanarak kendi eğitim programlarını oluşturdukları tespit edilmiştir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1. Sonuç

Bu bölümde, anket sonuçlarından elde edilen bulgulara ilişkin yorumlar ve sonuçlara yer verilmiştir.

Bu araştırma, Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde kullanılan başlangıç keman eğitimi metotlarının kuramsal ve teknik bakımdan incelenerek keman metotlarına katkısının saptanması amacıyla yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda keman öğretmenlerinin Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde kullandıkları, keman eğitimi metotlarıyla ilgili temel konulardaki yaklaşımları, tercih edilme sebepleri, metotlar hakkında aldıkları kararlar ve öneriler, keman metotları ile ilgili tüm görüşleri araştırılmış ve değerlendirilmiştir.

Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri keman öğretmenlerinin başlangıç keman eğitimine ilişkin görüşleri anket yöntemi kullanılarak tespit edilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak anket yöntemi kullanılmıştır. Anketler toplam 5 farklı Anadolu Güzel Sanatlar Lisesinde görev yapmakta olan 13 keman öğretmenine uygulanmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgulardan Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi keman öğretmenlerinin, başlangıç keman eğitiminde kullandıkları metotlara ilişkin görüşleri birbirleriyle anlamlılık ve tutarlık göstermiştir.

Önceden belirlenen keman metotlarının büyük bir kısmının keman öğretmenleri tarafından tanındığı ve kullanıldığı tespit edilmiştir. 15 adet keman metodunun keman eğitimi ve öğretiminin farklı aşamalarında kullanıldığı tespit edilmiştir.

Araştırmada elde edilen bulgulardan yola çıkarak, Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde görev yapan keman öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğu keman metotlarının, hedeflenen davranışları geliştirebilecek nitelikte olması görüşünde birleşmiştir.

Tüm bu bilgilerden yola çıkarak keman öğretmenlerinin, farklı metotların birbirini tamamlayarak kullanılmasıyla, keman öğretmenlerinin kendi eğitim programlarını oluşturdukları tespit edilmiştir.

Buna göre kuramsal bilgilere ait bulguların sonuç ve yorumları;

Kuramsal bilgilere ait bulgulardan elde edilen sonuçlar;

Keman öğretmenlerinin en fazla Ömer Can - Keman Eğitimi I. , Ali Uçan - AGSL Keman Eğitimi Kitabı'nı kullandıkları tespit edilmiştir. Diğer keman metotlarından da faydalandığı fakat tek bir metot kullanmanın tam anlamıyla yararlı olamayacağı tespit edilmiştir. Elde edilen bu bulgulardan yola çıkarak keman metotlarının keman öğretmenlerinin görüşleri alınarak yeniden oluşturulması gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Keman ve yaya ait temel bilgilerin (yapısı, tarihçesi, fiziki özellikleri) kullanılan keman metotlarında, *kısmen* ele alındığı tespit edilmiştir. Bu nedenden dolayı, kitaplarda yer alan ve yaya ait bilgilerin eksik olması öğrencilerin enstrümanlarını yeterli derecede tanıyamamaları ortaya çıkmaktadır. O nedenle özellikle başlangıç aşamasında bu bilgilere daha fazla yer ayırarak öğrencilerin çalgıya ısınmaları sağlanabilir.

Kullanılan keman metotlarında, keman (bakım onarım) restorasyon ve akort ile ilgili bilgilerin *kısmen* ele alındığı tespit edilmiştir. Tıpkı keman ve yaya ait temel bilgilere daha fazla yer verilmesinde olduğu gibi bakım onarım gibi bilgilerin metotlarda bulunması büyük önem taşımaktadır.

Kullanılan keman metotlarında çalgının duruş tutuş pozisyonlarının *büyük ölçüde* ele alındığı tespit edilmiştir. Başlangıç keman eğitiminde çalgının duruş-tutuş pozisyonlarının ayrıntılı olarak ele alınması öğrencinin temel davranışlarını geliştirebilmesi bakımından büyük önem taşımaktadır.

Teknik bilgilere ait bulgularda elde edilen sonuçlar;

Kullanılan keman metotlarında yayın tel üzerinde kullanım çalışmalarının *kısmen* ele alındığı tespit edilmiştir. Bu nedenden dolayı keman metotlarında yay çalışmalarının eksikliği öğrencinin gelişebilmesini olumsuz yönde etkilemektedir. Farklı yay tekniklerinin öğretilmesi ve geliştirilmesi, öğrencinin teknik bakımdan gelişimini destekleyecektir.

Kullanılan keman metotlarında çalışmalara *sağ el* ile başlanması gerektiği tespit edilmiştir. Sağ el ile çalışmalara başlanması yay hâkimiyetinin oluşabilmesi bakımından büyük önem taşımaktadır. Bundan dolayı keman metotlarında sağ el egzersizlerinin yeterli derecede olması öğrencinin kendini geliştirebilmesini sağlayacaktır.

Kullanılan keman metotlarında, çalışmalara *la teli* ile başlanması gerektiği tespit edilmiştir. La teli ile çalışmalara başlanmasının öğrencinin yay tutuşuna uygunluğu ve fiziksel konumu açısından büyük önem taşımaktadır. Öğretmen görüşleri de bu sonucu desteklemektedir.

Kullanılan keman metotlarında, temel yay çalışmalarının *detache, legato, martele, spiccato* sırası ile başladığı tespit edilmiştir. Tespit edilen bu yay teknik sırasının basitten zora ilkesine uygun olduğu düşünölmektedir.

Kullanılan keman metotlarında, *1-23-4* sol el kalıbı (parmak kalıbı) sırasını takip etmesi gerektiği tespit edilmiştir. Bu parmak kalıbı elin ve parmakların doğal yapısına uygundur. Dolayısıyla sol eldeki ses perdelerinin bu parmak kalıbıyla öğretilen öğrencinin daha kolay öğrenmesi sağlanacaktır.

Kullanılan keman metotlarında sol el parmak kalıplarına uygun egzersizlerin *kısmen* ele alındığı tespit edilmiştir. Metotlarda sol el parmak egzersizlerin eksikliği, öğrencinin ileriki seviyelerde yeterli tekniğe ulaşamamasına neden olacaktır. Bundan dolayı da üst düzey teknik gerektiren etüt ve eserlerde eksik performans sergileyecektir. Bu tür egzersizlerle çalışmalara devam edilmesi büyük önem taşımaktadır.

Kullanılan keman metotlarında çift ses çalışmaları *büyük ölçüde* ele alınmıştır. Öğrencinin entenasyon bakımından gelişimini sağlayan çift ses egzersizlerinin metotlarda yer alması öğrenci gelişimi açısından büyük önem taşımaktadır.

Kullanılan keman metotlarının, başlangıç yay tekniklerine (*detache, legato, martele, spiccato*) *büyük ölçüde* önem verildiği tespit edilmiştir. Bu metotlarda da yer aldığı şekilde öğrencilerin bireysel farklılıkları da göz önünde tutularak basitten zora doğru gelişen yay çalışmalarının yapılması büyük önem taşımaktadır.

Kullanılan keman metotları ve öğretmen görüşlerine göre, çalışmalara *diyezli tonlar* ile başlanması gerektiği tespit edilmiştir. Sol el parmak kalıbına uygun olması açısından diyez sırası ile çalışmalara başlanması büyük önem taşımaktadır. Daha önce uygunluğu tespit edilen metotlarda da başlangıç olarak tercih edilen *1- 23- 4* sol el kalıbı arızalardan diyez ile başlanmasına en uygun kalıptır. Dolayısıyla değiştirici işaretlerin kullanımı ile sol el kalıbı arasındaki uyum öğrenci başarısını da olumlu yönde etkileyecektir.

Başlangıç düzeyi sonrasına ait sonuçlar;

Kullanılan keman metotlarında ikili (duo) çalışmalarına *büyük ölçüde* önem verildiği tespit edilmiştir. Birlikte çalabilme çalgı eğitiminin önemli bir parçasıdır. Çalgısal disiplini, müzikaliteyi ve daha pek çok müzikal davranışı geliştirme bakımından duo çalışmalarına yer verilmesi oldukça önemlidir.

Kullanılan keman metotlarında, *pissicato*, *tril*, *floje* ve *vibrato* gibi teknik çalışmaların *çok az* ele alındığı tespit edilmiştir. Bu tür başlangıç düzeyi sonrası çalışmaların öğrencinin hazır bulunuşluk seviyesine göre öğretilmesi ve eserlerde pekiştirilmesi oldukça önemlidir.

Kullanılan metotlarda, *konum* (pozisyon) çalışmalarının *büyük ölçüde* ele alındığı tespit edilmiştir. Bu sonuç kullanılan metotları bu açıdan yetersiz kılmaktadır. Gerek sol el tekniği gerekse *entenasyon* bakımından *pozisyon geçişleri* oldukça önemlidir. Bundan dolayı kullanılan metotlarda *pozisyon geçişleri* ile ilgili çalışmalar öğrenci başarısını da olumlu yönde etkileyecektir.

Kullanılan keman metotlarının, sağ ve sol ele yönelik öğrenilmiş tüm teknikleri kapsayan çalışmaları *büyük ölçüde* ele aldığı tespit edilmiştir. Öğrenilen hedef davranışların pekiştirilmesi, çalgı eğitimi gibi başarısı tamamıyla tekrara dayalı bir eğitimin önemli ve gerekli bir parçasıdır. O nedenle öğretilmiş (daha önce yer verilmiş) teknik davranışların tekrarı son derece önemlidir.

Kullanılan keman metotlarının, sağ ve sol ele yönelik öğrenilen teknik bilgilerin pekiştirileceği eserleri *kısmen* ele aldığı tespit edilmiştir. Bu sonuç kullanılan metotları bu açıdan yetersiz kılmaktadır. Teknik bilgileri içinde barındıran eserlere yer verilmesi, öğrendiği bu davranışları performansıyla sergileyebilmesi oldukça önemlidir.

Kullanılan keman metotlarının, etüt ve eserlerin özelliklerini *kısmen* ele aldığı tespit edilmiştir. Etüt ve eser özelliklerin metotlarda açıklanmaması, öğrencinin çalıştığı eser hakkında yeterli bilgiye sahip olamamasına yol açmaktadır. Etüt ve eserlin dönemleri, bestecileri ve içinde barındırdığı teknik bilgiler hakkında yeterince bilgi vermesi, öğrencinin daha bilinçli biçimde çalışması ve daha donanımlı olması bakımından önemli olacaktır.

Kullanılan keman metotlarının ne derece yeterli olduğu, keman öğretmenlerinin öneri ve görüşleri alınarak yorumlanmıştır. Buna göre; AGSL’nde kullanılan keman metotlarının keman öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda *yeterli olmadığı* tespit edilmiştir.

Öğretmenlerin farklı keman metotlarını birbirini tamamlayacak biçimde kullandıkları ve bu nedenden dolayı tek bir keman metodunu takip edemedikleri ortaya çıkmıştır. Oysaki başka kaynaklardan yararlansalar dahi bu eğitim süreci içinde gerekli olan tüm ihtiyaçları kapsayan temel bir ders kitabının varlığı eğitimci ve öğrenci için son derece önemlidir.

Elde edilen bu sonuçlardan yola çıkarak araştırmaya katkı sağlayacağı düşünülen önerilerin ayrı bir bölümde ele alınması uygun görülmüştür.

4.2. Öneriler

Bu araştırmadan elde edilen verilere dayanarak, aşağıdaki öneriler sunulmuştur;

1- AGSL'nde görev yapmakta olan öğretmenler, keman derslerinde kullandıkları metotların yetersiz olduğunu düşünerek farklı metotların birleştirilmesiyle kendilerine özgü bir program geliştirmişlerdir. Bu eksikliğin giderilebilmesi için, tüm öğretmen görüşleri alınarak MEB tarafından onaylanmış ortak bir metodun yayınlanması öneriler arasında bulunabilir.

2- Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde öğretmenlik yapan kişilerin, kendilerini yenilemeye, öğretim yöntemlerini sürekli geliştirmeye ve araştırmaya yönelik olmaları bu eğitimi daha başarılı kılacaktır. Bunların yanında bu amaca yönelik olarak, MEB'nın öğretmenlerin branşlarına göre çeşitli seminer sempozyum ve geliştirme kursları düzenlemeleri de faydalı olacaktır.

5- Öğrencilerin bireysel farklılıklarını göz önünde bulundurarak çalışmaların sürdürebilmesinde öğretmene büyük görev düşmektedir. Bu eğitim süresince öğretmenlerin bu eğitimin bireysel bir eğitim olduğunu göz ardı etmeden kaynak kitaplar kullanmaları yanında kendi yöntemlerini oluşturmaları önemli bir ayrıntıdır.

6- Keman öğretmenlerinin bu alandaki uluslar arası yayınları yakından takip etmesi ve mümkün olduğunca bu kaynaklara ulaşarak, derslerde materyal olarak kullanmaları başarıyı destekleyici bir faktör olacaktır.

KAYNAKÇA

BÜYÜKAKSOY, F. , (1997), **“Keman Öğretim İlkeleri ve Yöntemleri”**, Armoni Ltd. Ankara,

CAN, Ö. , (2005) **“ Keman Eğitimi I ”** , Önder Matbaacılık Ltd. Şti. Ankara 2000

CRICKBOOM, M. (1991) , **“Keman Çalma Tekniği”** , Schott Edition, Yaylı Çalgılar Katoloğu Edititon Schott No: 3.

ÇILDEN, Ş. , (2003) , Çalgı Eğitiminde Nitelik Sorunu, **“Cumhuriyetimizin 80. yılında Müzik Sempozyumu”** , İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik öğretmenliği Programı, Malatya.

ÇILDEN, Ş. , (2001), **“Bireysel Çalgı Eğitiminde Temel İlkeler ve Etkili Faktörler”** , Çağdaş Eğitim Dergisi, sayı 272, Ankara.

DOFLEİN, E. & E. (1973), **“Der Anfang Des Geigenspiels”**, “Kemana Başlangıç”, B. Schott’s Söhne, Mainz.

GÜNAY, E. , UÇAN, A. (1975) , **“Mektupla Yükseköğretim”** , Eğirim enstitüleri müzik Bölümü “Keman Dersi”, Ankara.

HOHMANN, Ch. H. (?) , **“Violin Schule”**, Edimsel Keman Okulu, Pracitical Violin school, I. ,(Karl Nowotny), UE. 476, Universal Edition, Austria.

KURTASLAN, H. , (2004) , **“Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde Çalgı (Yan Flüt) Egitimi Müfredat Programında Belirtilen Dil Teknikleri Öğretiminin İncelenmesi Üzerine Bir Çalışma”** Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

KOCA, Ş. , (2001) , **“Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Keman Öğretim Programlarının İncelenmesi Üzerine Bir Araştırma”** Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

KOCA, Ş. , (2001) , **“T.C Yüksel Öğrenim kurumu Başkanlığı, 1998”** Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

KÖYÜSTÜN, M. , (1994) , **“Keman Başlangıç Metotlarına Eleştirel Bir Yaklaşım”** , Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimler Enstitüsü, İzmir.

KÜCHLER, F. , (?) , **“Violin schule”** , Düzenleyen; Isa Pagel, Hug & Co. Zürich.

SEVCİK, O. , (?) , **“Violin Studies”**, Opus 6, Violin Method for Beginners (Semotone System), Bosworth & Co. Ltd.

SEYBOLD, A. , (?) , **“Neue Violin Etuden Schule”** Op. 182, Keman Çalışmalarında Yeni Ekol, Anton J. Benjamin, Hamburg.

SITT, H. ,(?) , **“100 Studies”** , Op. 32, Edisyon Papajorjiu, İstanbul.

T.C. MEB. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, 2000, **“Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Çalgı Eğitimi Dersi Programı”** s. 210 Ankara.

UÇAN, A. ,(1980), **“Çevreden Evrene Keman Eğitimi Üzerine”** , Çağdaş Eğitim Dergisi, Yıl 5, sayı47, s. 19–27 Anara.

UÇAN, A. (1990), **“Müzik Eğitiminin Niteliği Üç Ana Türü ve Bazı Temel Sorunları”** Orkestra Dergisi, yıl 29, sayı 2007, s. 25–49, İstanbul

UÇAN, A. (2004) , **“Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Hazırlık Keman Ders Kitabı”** Ankara .

I. Ulusal Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümü Sempozyumu (28-30 Kasım 1996) Uludağ Üniversitesi Eğitimi Müzik Sempozyumu, Uludağ Üniversitesi Yayınları, Bursa

YAĞIŞAN, N. , (2002) , **“Keman Çalmada Etkin Bedensel Yapıların Hareket Analizi ve Fizksel-Motorik Özelliklerin Geliştirilmesinin Öğrencilerin Çalışma Performansına Yansımaları”** Basılmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimler Enstitüsü, Ankara.

YAYLA. F. , (1999) , **“Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Anaçalğı Viyola Eğitiminde Kullanılan Metotların İncelenmesi”** , Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Fen bilimler Enstitüsü, İzmir.

EKLER

1. ANKET

2. BAŞLANGIÇ KEMAN METOTLARI

Anadolu güzel sanatlar liselerinde kullanılan başlangıç keman metotlarının, keman eğitimine katkısı saptanmak için keman öğretmenlerinin görüşlerine ihtiyaç duyulmuştur. Bu amaç doğrultusunda hazırlanan anket soruları iki bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde kullanılan keman metotları genel olarak tespit edilmiştir ve bu metotları kendi değerlendirmelerinize göre numaralandırıp, derecelendirilmeniz istenmiştir (1,2,3...) gibi.

İkinci bölümde ise; sorulan sorulara, tamamen ele alınmıştır, büyük ölçüde ele alınmıştır, kısmen ele alınmıştır, çok az ele alınmıştır ve hiç ele alınmamıştır şeklinde ki beş seçenekten size uygun olan bir seçeneği işaretlemeniz gerekmektedir.

Verdiğiniz bilgiler gizli tutularak, hiçbir makam veya şahsa bildirilmeyecektir. Kişisel bilgiler formuna isminizi yazmanıza gerek yoktur.

Yapılan bu araştırmada, ulaşılabilen Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri keman öğretmenlerine katkılarından dolayı teşekkür ederim.

Saygılarımla...

Özlem ALTINEL

Araştırmacı

**ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDE KULLANILAN BAŞLANGIÇ
KEMAN METOTLARININ İNCELENMESİ**

KİŞİSEL BİLGİLER

1- Çalışmakta olduğunuz AGSL'nin bulunduğu il:

.....

2- Mezun olduğunuz okul.

- Eğitim Fakültesi
- Güzel Sanatlar Fakültesi
- Konservatuar
- Diğer.....

3- Öğrenim durumunuz?

- Lisans
- Yüksek Lisans
- Doktora
- Sanatta yeterlilik

4- Mesleğinizdeki çalışma süreniz kaç senedir?

.....

5- Görev yapmakta olduğunuz AGSL'deki çalışma süreniz kaç senedir?

.....

6- Görev yaptığınız AGSL'nin kadrolu öğretmeni misiniz?

.....

**ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDE KULLANILAN BAŞLANGIÇ
KEMAN METOTLARININ İNCELENMESİ**

1-Başlangıç aşamasında kullandığınız keman metod/metodlarını belirterek kullanım sıklığına göre numaralandırınız 1,2,3,4..... (birden fazla şık belirtebilirsiniz)

CRICKBOOM, M	()
HOHMANN	()
SUZİKİ	()
KAYSER, H.E.	()
KÜCHLER, F.	()
SCHRADIECK, H.	()
SEVCIK, O.	()
SEYBOLD, A.	()
SITT, H.	()
ŞENDURUR, Y. ÇILDEN, Ş.	()
GÜNAY, E ve UÇAN, A. (Çevreden Evrene Keman Eğitimi)	()
UÇAN, A. (Keman Ders Kitabı Lise Hazırlık AGSL için)	()
CAN, Ö (Keman eğitimi I)	()

A-) Kuramsal bilgilere ait sorular

2- Keman eğitiminde kullandığınız başlangıç keman metot/metotları, keman ve yaya ait temel bilgileri (yapısı, tarihçesi, fiziki özellikleri) ne ölçüde ele almıştır?

- a) Tamamen b) Büyük ölçüde c) Kısmen d) Çok az e) Hiç

3- Keman eğitiminde kullandığınız başlangıç keman metot/metotları, keman bakım onarım restorasyon ve akort ile ilgili konuları ne ölçüde ele almıştır?

- a) Tamamen b) Büyük ölçüde c) Kısmen d) Çok az e) Hiç

4- Keman eğitiminde kullandığınız başlangıç keman metot/metotları, çalgının duruş-tutuş pozisyonlarını ne ölçüde ele almıştır?

- a) Tamamen b) Büyük ölçüde c) Kısmen d) Çok az e) Hiç

B-1) Teknik bilgilere ait sorular

5- Keman eğitiminde kullandığınız başlangıç keman metot/metotları, yayın tel üzerinde kullanım çalışmalarını (yayı tele sürtüş ve kemandan ses üretiş) ne ölçüde ele almıştır?

- a) Tamamen b) Büyük ölçüde c) Kısmen d) Çok az e) Hiç

6- Keman eğitiminde kullandığınız başlangıç keman metot/metotları, çoğunlukla hangi öğretim sırasını takip etmektedir?

- a) Sağ el b) Sol el c) Sağ ve sol el bir arada

7- Sizce metotlarda öncelikli olarak hangi öğretim sırası takip etmelidir?

- a) Sağ el b) Sol el c) Sağ ve sol el bir arada

8- Keman eğitiminde kullandığınız başlangıç keman metodunda/metodlarında, hangi tel ile çalışmalara başlanmıştır?

- a) Mi b) La c) Re d) Sol

9- Sizce metotlarda öncelikli olarak hangi tel ile başlanmalıdır? Nedenleriyle açıklayınız.

- a) Mi b) La c) Re d) Sol

.....
.....

10- Keman eğitiminde kullandığınız başlangıç keman metot/metotları, temel yay çalışmalarını ne ölçüde ele almıştır? (**Detache, Legato, Martele, Spiccato**)

- a) Tamamen b) Büyük ölçüde c) Kısmen d) Çok az e)Hiç

11- Keman eğitiminde kullandığınız başlangıç keman metot/metotlarında, sol el kalıbı (pozisyonu) olarak çoğunlukla hangisi kullanılmıştır? (1: birinci parmak, 2: ikinci parmak, 3: üçüncü parmak, 4: dördüncü parmak)

- a) 1 - 23 - 4 b) 1 - 234 c) 12 - 3 - 4 d) 1 - 2 - 3 - 4 e) 1 - 2 - 34
f) Diğer...

12- Sizce başlangıç keman eğitiminde sol el kalıbı nasıl bir sıra takip etmelidir?

- a) 1 - 23 - 4 b) 1 - 234 c) 12 - 3 - 4 d) 1 - 2 - 3 - 4 e) 1 - 2 - 34 f) Diğer...

13- Keman eğitiminde kullandığınız başlangıç keman metot/metotları, öğretilen sol el parmak kalıplarına (pozisyonlarına) uygun parmak egzersizlerini ne ölçüde ele almıştır?

- a) Tamamen b) Büyük ölçüde c) Kısmen d) Çok az e) Hiç

14- Keman eğitiminde kullandığınız başlangıç keman metot/metotları, başlangıç yay tekniklerine (Detache, Legato, Martele, Spiccato) yönelik alıştırmaları ne ölçüde ele almıştır?

- a) Tamamen b)Büyük ölçüde c)Kısmen d)Çok az e)Hiç

15- Size göre başlangıç yay teknikleri nasıl bir sıra takip etmelidir? Lütfen derecelendiriniz?(1,2,3...)

- a) Detache () b) Legato () c) Martele () d) Spicatto () e) Diğer ()

16- Keman eğitiminde kullandığınız başlangıç keman metot/metotları, çift ses çalışmalarını ne ölçüde ele almıştır ?

- a) Tamamen b)Büyük ölçüde c)Kısmen d)Çok az e)Hiç

17- Keman eğitiminde kullandığınız başlangıç keman metot/metotları, hangi değiştirici işaretleri ilk olarak ele almıştır?

- a) Diyez sırası ile b) Bemol sırası ile

18- Size göre başlangıç keman metot/metotlarında, hangi değiştirici işaretler öncelikli olarak ele alınmalıdır?

- a) Diyez sırası ile b) Bemol sırası ile

B – II) Başlangıç düzeyi sonrasına ait sorular

19- Keman eğitiminde kullandığınız başlangıç keman metot/metotları, ikili (duo) çalışmalarını ne ölçüde ele almıştır?

- a) Tamamen b)Büyük ölçüde c)Kısmen d)Çok az e)Hiç

20- Keman eğitiminde kullandığınız başlangıç keman metot/metotları, pizzicato, tril, floje gibi teknik çalışmaları ne ölçüde ele almıştır?

- a) Tamamen b)Büyük ölçüde c)Kısmen d)Çok az e)Hiç

21- Keman eğitiminde kullandığınız başlangıç keman metot/metotları, vibrato çalışmalarını ne ölçüde ele almıştır?

- a) Tamamen b)Büyük ölçüde c)Kısmen d)Çok az e)Hiç

22- Keman eğitiminde kullandığınız başlangıç keman metot/metotları, konum (pozisyon) geçişlerini kapsayan çalışmaları ne ölçüde ele almıştır?

- a) Tamamen b)Büyük ölçüde c)Kısmen d)Çok az e)Hiç

23- Keman eğitiminde kullandığınız başlangıç keman metot/metotları, sağ ve sol ele yönelik öğrenilmiş tüm teknikleri kapsayan çalışmaları (yay çeşitlemeli dizi, arpej ve oktav çalışmaları...vb.) ne ölçüde ele almıştır?

- a) Tamamen b)Büyük ölçüde c)Kısmen d)Çok az e)Hiç

24- Keman eğitiminde kullandığınız başlangıç keman metot/metotları, sağ ve sol ele yönelik öğrenilen teknik bilgilerin pekiştirileceği eserleri ne ölçüde ele almıştır?

- a) Tamamen b) Büyük ölçüde c) Kısmen d) Çok az e) Hiç

25- Keman eğitiminde kullandığınız başlangıç keman metot/metotları, etüt ve eserlerin özelliklerini ne ölçüde ele almıştır?

- a) Tamamen b) Büyük ölçüde c) Kısmen d) Çok az e) Hiç

26- AGSL keman eğitiminde kullanılan başlangıç keman metotları sizce yeterlidir?

- a) Tamamen b) Büyük ölçüde c) Kısmen d) Çok az e) Hiç

27- AGSL keman eğitiminde kullanılan başlangıç keman metotları hakkındaki düşünceleriniz ve önerileriniz nelerdir? Lütfen yazınız.

.....
.....